

Sinaý dagy nirede?

Category: Kitapcy, Taryhy ýerler
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Sinaý dagy nirede? SINAÝ DAGY NIREDE?

*«Baryp, raz aýdyşan Sina dagynda,
Tury-Musa Kelimulla haky çün!»
Magtymguly PYRAGY.*

Musa pygambere (a.s) «On emiriň» inen ýeri bolan Sinaý (Tur) dagynyň aýry-aýry üç ýurtdadygy baradaky pikirler alymlaryň arasynda çekişme döretdi. Häzirki wagta çenli bu mukaddes dagyň Müsürdeligine ynanylýardy.

Iňlis arheoglarynyň biri bu dagyň Saud Arabystanyndadygyny öňe sürse, onuň başga bir italýan kärdeşi dagyň Ysraýyldadygyny öňe sürýär.

Iňlis arheology Lourens Kaýl hakyky Sinaý dagynyň ýerleşýän ýeriniň Saud Arabystanyň Ysraýyla we Iordaniýa ýakyn araçäk zonasynda – Haliat el-Bedirdigine ynanýar. Kaýl orta atan pikirini şeýle delillendirýär:

«Töwrata görä Hezreti Musa Ysraýyl ogullaryny Müsürden gaçyryp «Wada edilen topraklara» alyp barýarka, häzirki Arabystanyň çäklerinde galan Sinaý çölüniň soňuna çenli äkitdi. Injilde we Töwratda Sinaý dagynyň Arabystandadygy habar berilýär. Ynanmasaňyz, Injili we Töwraty açyp göräýiň».

Italýan arheology Emmanuel Anati bolsa Sinaý dagynyň Ysraýylyň çägendäki Negew çölündedigini öňe sürýär. Anati häzir geografik kartalarda Safron dagy diýip geçýän ýeriň aslynda Sinaý dagydygyny aýdýar.

Emmanuel Anati öz topary bilen Safron dagynda geçiren gazuw-agtaryş işleriniň dowamynda бүрүнч еýýамына degişli 12 sütünli ybadathananyň galyndysyna duş gelnendigini habar berdi. Ybadathananyň faraonlar döwründe Müsüriň gullary tarapyndan bina edilendigini nygtaýan Emmanuel Anati: «Ybadathananyň içindäki sunalga 12 sütün bilen sazlaşykly gurlan. Injilde Hezreti Musanyň Sinaý dagynda «On emiri» alandan soň bu dagyň

eteginde ybadathana gurandygyny habar berýär. Şol sanda ybadathanadaky 12 sütün hem 12 taýpadan dörän Ysraýyl ogullaryny aňladýar» diýdi.

Sinaý dagy Töwratyň salgy berşine görä, Hezreti Musanyň öňbaşçylygyndaky Ysraýyl ogullarynyň Müsürden gelýärkä, säginip düşlän, Musanyň Alla bilen sözleşen we «On emiri» alan ýeridir.

Gurhanda Hezreti Musanyň Ysraýyl ogullaryna baş bolup Müsürden çykansoň, Gyzyň deňiziň ortasyndan geçendigi we soňra Sinaý dagyna ýönelendigi aýdylýar.

Musa pygamber kowmundan aýrylyp, Hudaý bilen sözleşmek üçin Sinaý dagynyň gerşine çykypdyr. «On emir» hem şol wagt Sinaý dagynda inderilipdir.

Internet maglumatlary esasynda taýýarlandy. Taryhy ýerler